

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری کذران وقت در نقاط شهری

پاییز ۱۳۹۳

مرکز آمار ایران

دقتر حجت، نیروی کار و سرشماری

مقدمه

گردآوری آمارهای گذران وقت افراد جامعه از موضوعاتی است که در سال‌های اخیر مورد توجه برنامه‌ریزان و محققان مطالعات اقتصادی و اجتماعی در بسیاری از کشورها قرار گرفته است. بررسی متوسط زمان سپری شده توسط افراد جامعه در هر گروه فعالیت و در نتیجه شناخت الگوی گذران وقت افراد در هر یک از گروه‌های مختلف اجتماعی مبنایی برای برنامه‌ریزی در زمینه مسائل اجتماعی - اقتصادی کشور را فراهم می‌نماید.

طرح آمارگیری گذران وقت با هدف ارائه اطلاعات مربوط به شناخت نوع و مدت زمان فعالیت‌های انجام شده توسط افراد جامعه و بررسی تغییرات شیوهی زندگی افراد، نخستین بار برای یک دوره آماری یک ساله در فصول پاییز و زمستان سال ۱۳۸۷ و بهار و تابستان ۱۳۸۸ توسط دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری تهیه، طراحی و اجرا شد.

از آنجا که این طرح براساس تجربیات سایر کشورها و استفاده از تعاریف و طبقه‌بندی‌های بین‌المللی طراحی و اجرا شده است، نتایج طرح مذکور علاوه بر این که می‌تواند برای ارائه آمارها و شاخص‌ها در سطح ملی مورد استفاده قرار گیرد، امکان مقایسه با آمارهای بین‌المللی در زمینه الگوی گذران وقت را نیز فراهم می‌سازد.

مرحله اول دوره آماری بعدی این طرح در فصل پاییز سال ۱۳۹۳ در نقاط شهری کشور اجرا شد. مجموعه حاضر به نتایج این طرح در پاییز سال ۱۳۹۳ اختصاص دارد. در این آمارگیری جمع‌آوری اطلاعات توسط خانوار به روش خود تکمیلی انجام شد. به این ترتیب که خانوار با توجه به توضیحات مأمور آمارگیر و راهنمای خانوار که در اختیار وی قرار می‌گرفت شرح فعالیت‌های خود را در طول یک شبانه روز به تفکیک دوره‌های زمانی ۱۵ دقیقه‌ای به طور دقیق و شخصاً در پرسشنامه ثبت کرده و در زمان مراجعه مأمور آمارگیر تحویل وی می‌داد. همچنین در این طرح حوزه‌های خانوارهای نمونه از چارچوب سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ انتخاب و فهرست‌برداری مجدد قبل از زمان اجرای طرح انجام شده است. به منظور برآورد تغییرات متوسط زمان سپری شده توسط افراد برای فعالیت‌های مختلف، از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

اعضای حاضر خانوار

منظور از اعضای حاضر خانوار آن دسته از اعضای خانوار است که هنگام مراجعه‌ی مأمور آمارگیر در محل اقامت خانوار حضور دارند و یا در محل کار، مدرسه و یا ... هستند و پس از پایان کار روزانه، تعطیلی مدرسه و ... به محل اقامت خانوار باز می‌گردند.

سن

منظور از سن، تعداد سال‌های کاملی است که از زمان تولد فرد گذشته است.

گروه فعالیت

کلیه‌ی فعالیت‌هایی که فرد در طول یک شبانه‌روز انجام می‌دهد براساس طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌ها برای آمارهای گذران وقت ICATUS^۱ به پانزده گروه اصلی تقسیم می‌شوند. هر یک از این گروه‌ها، یک گروه فعالیت به شمار می‌روند. این طبقه‌بندی در سطح ۲ رقمی به صورت زیر است:

- ۰۱ کار برای شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)
- ۰۲ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی
- ۰۳ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی
- ۰۴ کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی
- ۰۵ کار برای خانوار در ارائه‌ی خدمات برای کسب درآمد
- ۰۶ ارائه خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار
- ۰۷ ارائه‌ی خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار
- ۰۸ ارائه‌ی خدمات به جامعه‌ی محلی و کمک به خانوارهای دیگر
- ۰۹ فراگیری
- ۱۰ مشارکت اجتماعی و جامعه پذیري
- ۱۱ رفتن به مکان‌هایی بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی
- ۱۲ سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی
- ۱۳ شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط
- ۱۴ استفاده از رسانه‌های جمعی
- ۱۵ نگهداری و مرافبت شخصی

کار: آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری و یا بدنی) که به منظور کسب درآمد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد، کار محسوب می‌شود.

وضع فعالیت

در این آمارگیری، وضع فعالیت افراد در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری مورد نظر است. هر یک از افراد از این نظر و با توجه به تعریف کار، در یکی از گروه‌های زیر قرار می‌گیرند:

1- International Classification of Activities for time – use statistics.

جمعیت فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار) جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

شاغل: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که مطابق با تعریف کار در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار کرده، هر چند در شغل معمول خود کار نکرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. علاوه بر این، افراد دارای شرایط زیر نیز شاغل به حساب می‌آیند:

- افرادی که دارای شغلی هستند ولی در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند.
- افرادی که در فعالیتهای کشاورزی برای خود کار می‌کنند و به دلیل فصلی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.

- افرادی که به دلیل نوبتی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که از سازمان محل کار خود بورسیه تحصیلی گرفته‌اند و مشغول به تحصیل هستند و به این دلیل در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.

- افرادی که به دلیل مرخصی، تعطیلات، بیماری و مسافرت و... در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که به دلایلی نظیر تغییرات موقت سازمانی یا خرابی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات، نداشتن مشتری یا سفارش کار به طور موقت سرکار نرفته‌اند.

- افرادی که از کار خود معلق شده‌اند ولی پیوند رسمی شغلی دارند.
بیکار: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند و دارای شغلی نیز نبوده‌اند در صورت داشتن دو شرط زیر بیکار محسوب می‌شوند.

۱- در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار، اقدامات مشخصی را نظیر ثبت نام یا پیگیری در مؤسسات کاریابی، پرس و جو از دوستان، تماس با کارفرمایان، مطالعه آگهی‌های استخدامی و... انجام داده باشند.

۲- آماده به کار باشند، یعنی طی یک دوره ۱۵ روزه شامل ۷ روز گذشته و ۷ روز آینده آمادگی شروع کار را داشته باشند.
همچنین افراد زیر بیکار محسوب شده‌اند:

- در انتظار شروع کار جدید هستند، یعنی برای آنان کاری مهیا شده و قرار است در آینده به آن کار مشغول شوند و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند.

- در انتظار بازگشت به شغل قبلی و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. منظور از "در انتظار بازگشت به شغل قبلی" این است که فرد قبلاً دارای کار بوده و به دلایلی کار خود را از دست داده و پیوند رسمی شغلی ندارد ولی در انتظار بازگشت به شغل خود بسر می‌برد.

جمعیت غیرفعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در هیچ یک از دو گروه شاغلان و بیکاران قرار نمی‌گیرند جمعیت غیرفعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

محصل: افرادی که شاغل یا بیکار نیستند و طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور در حال تحصیل هستند یا در خارج از کشور درس می‌خوانند.
دارای درآمد بدون کار: کسانی که شاغل، بیکار (جویای کار) و محصل محسوب نمی‌شوند و دارای درآمد حاصل از بازنشستگی، املاک و مستغلات، سود سهام، سپرده‌ها و... هستند، دارای درآمد بدون کار محسوب می‌شوند.

خانه‌دار: خانه‌دار به کسانی گفته می‌شود که شاغل، بیکار (جویای کار)، محصل و دارای درآمد بدون کار به حساب نمی‌آیند و مشغول انجام وظایف خانهداری هستند.

سایر: کسانی که در هیچ‌یک از گروه‌های بالا قابل طبقه‌بندی نیستند، در گروه سایر قرار می‌گیرند.

باسواد

کسانی که می‌توانند به فارسی یا هر زبان دیگری متن ساده‌ای را بخوانند و بنویسند خواه مدرک رسمی داشته یا نداشته باشند، باسواد تلقی می‌شوند.
همه محصلان از جمله نوآموزان سال اول ابتدایی و سوادآموزان نهضت سوادآموزی نیز باسواد به حساب می‌آیند.

در حال تحصیل

در حال تحصیل به فردی گفته می‌شود که طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور به تحصیل مشغول باشد.

نوع روز آمارگیری

در این طرح روزهای آمارگیری به دو گروه "غیرتعطیل" و "تعطیل رسمی" تقسیم می‌شوند. "روز تعطیل رسمی" روزی است که طبق تقویم رسمی کشور، تعطیل باشد.

جدول تطبیقی فعالیت‌های گذران وقت

در این مجموعه، ۱۵ گروه اصلی طبقه‌بندی فعالیت (ICATUS) برای تفهیم و تشخیص بهتر فعالیت‌ها به ۱۰ گروه عمده به شرح جدول زیر ادغام شده است.

کد	طبقه‌بندی ICATUS	طبقه‌بندی چکیده
۰۱	کار برای شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)	کار و فعالیت‌های شغلی (کدهای ۰۱ تا ۰۵)
۰۲	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی	
۰۳	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی	
۰۴	کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی	
۰۵	کار برای خانوار در ارائه‌ی خدمات برای کسب درآمد	
۰۶	ارائه‌ی خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار	فعالیت‌های خانه داری (کدهای ۰۶ و ۰۷)
۰۷	ارائه‌ی خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار	
۰۸	ارائه‌ی خدمات به جامعی محلی و کمک به خانوارهای دیگر	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه (کد ۰۸)
۰۹	فراگیری	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری (کد ۰۹)
۱۰	مشارکت اجتماعی و جامعه پذیری	مشارکت اجتماعی (کد ۱۰)
۱۱	رفتن به مکان‌های بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی	تفریح و سرگرمی (کدهای ۱۱ و ۱۲)
۱۲	سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی	
۱۳	شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط	فعالیت‌های ورزشی (کد ۱۳)
۱۴	استفاده از رسانه‌های جمعی	استفاده از رسانه‌های جمعی (کد ۱۴)
۱۵	نگهداری و مراقبت شخصی	نگهداری و مراقبت شخصی (کد ۱۵)

شاخص‌ها

متوسط ساعات هر فعالیت

عبارت است از مجموع زمان صرف شده برای هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر حاضر خانوار)

$$\text{متوسط ساعات هر گروه فعالیت} = \frac{\text{مجموع ساعات صرف شده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر حاضر خانوار}}$$

نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت

عبارت است از نسبت تعداد افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر حاضر خانوار)

$$\text{نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت} = \frac{\text{افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر حاضر خانوار}} \times ۱۰۰$$

مرکز آمار ایران

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری گذران وقت - پاییز ۱۳۹۳

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور

بررسی الگوی گذران وقت افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر بر اساس نتایج فصل پاییز ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت خانه داری با ۳ ساعت و ۱۸ دقیقه، کار و فعالیت‌های شغلی با ۲ ساعت و ۵۵ دقیقه و استفاده از رسانه‌های جمعی بیش از ۲ ساعت بوده است. همچنین متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت داوطلبانه و خیریه ۲ دقیقه بوده است.

در بین مردان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز به ترتیب مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۵ ساعت و ۱۲ دقیقه، استفاده از رسانه‌های جمعی ۲ ساعت و ۲ دقیقه و فعالیت‌های آموزشی و فراگیری ۵۸ دقیقه بوده است. در بین زنان نیز متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده به ترتیب مربوط به گروه فعالیت خانه‌داری با ۵ ساعت و ۲۳ دقیقه استفاده از رسانه‌های جمعی ۲ ساعت و ۴ دقیقه و فعالیت‌های مشارکت اجتماعی با ۱ ساعت و ۶ دقیقه بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی در یک شبانه‌روز بوده است.

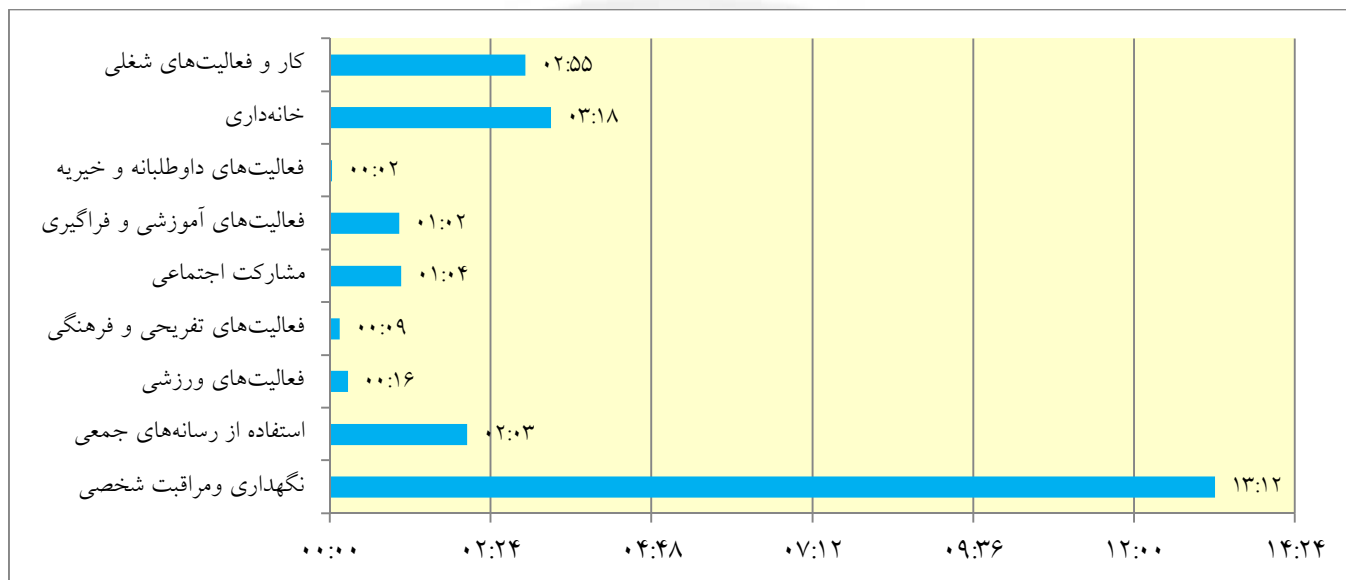
جدول ۱- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

(ساعت و دقیقه)

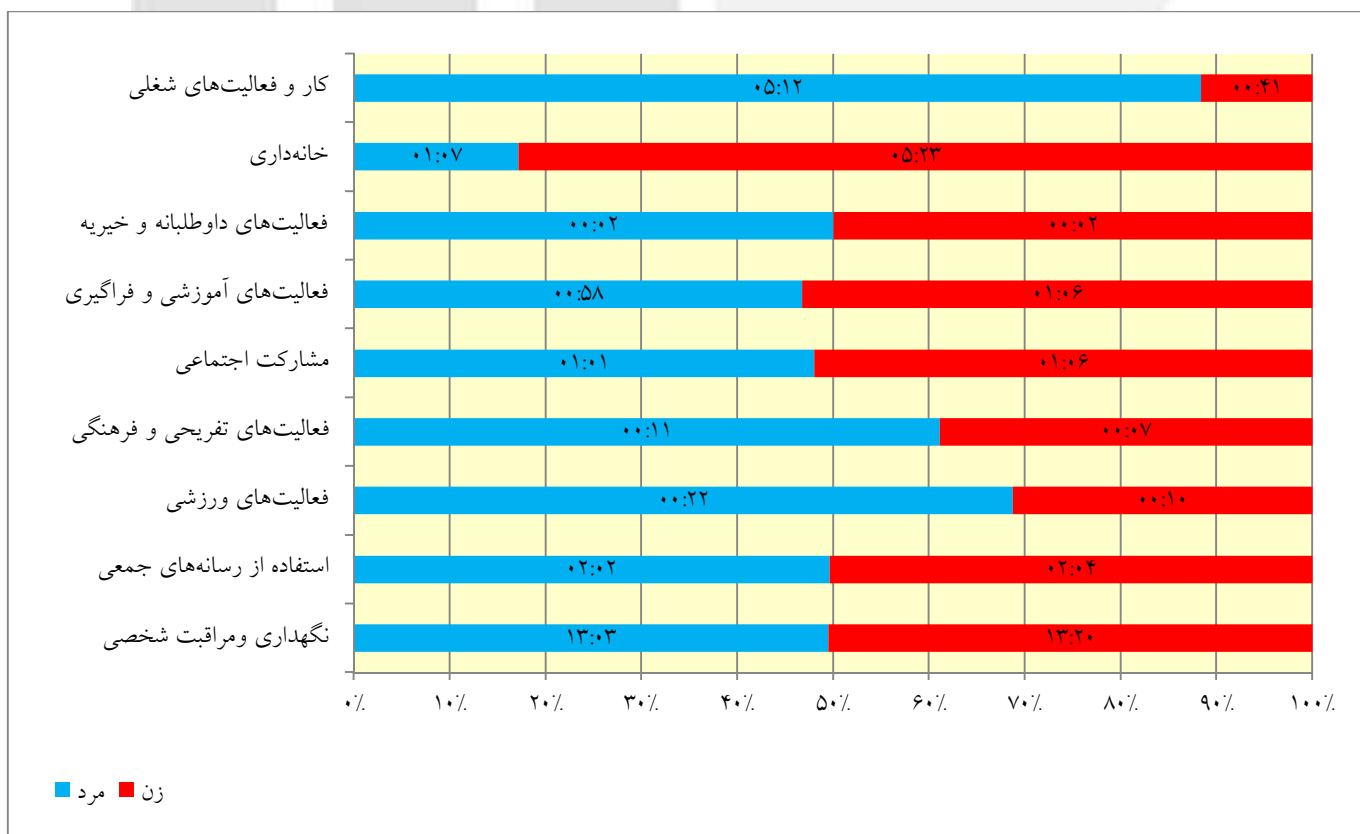
متوسط زمان هر فعالیت			گروه‌های فعالیت ^۱
زن	مرد	مرد وزن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۰:۴۱	۰۵:۱۲	۰۲:۵۵	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۵:۲۳	۰۱:۰۷	۰۳:۱۸	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۰۶	۰۰:۵۸	۰۱:۰۲	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۶	۰۱:۰۱	۰۱:۰۴	مشارکت اجتماعی
۰۰:۰۷	۰۰:۱۱	۰۰:۰۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۰	۰۰:۲۲	۰۰:۱۶	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۰۴	۰۲:۰۲	۰۲:۰۳	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۲۰	۱۳:۰۳	۱۳:۱۲	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهار نشده

۱- گروه‌های فعالیت بر اساس طبقه‌بندی ICATUS (۱۵ گروه) در ۱۰ گروه ادغام شده است.

نمودار ۱ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

نمودار ۲ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب جنس در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان (۱۵-۲۴ ساله) در مناطق شهری کشور

بررسی الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان ۱۵-۲۴ ساله نشان می‌دهد، بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۴۴ دقیقه)، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده مربوط به گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری با (۴ ساعت و ۲۴ دقیقه) و پس از آن استفاده از رسانه‌های جمعی، ۲ ساعت و ۱۰ دقیقه از اوقات یک شبانه‌روز جوانان را به خود اختصاص داده است. متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در این گروه سنی مربوط به گروه فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه برابر ۲ دقیقه بوده است.

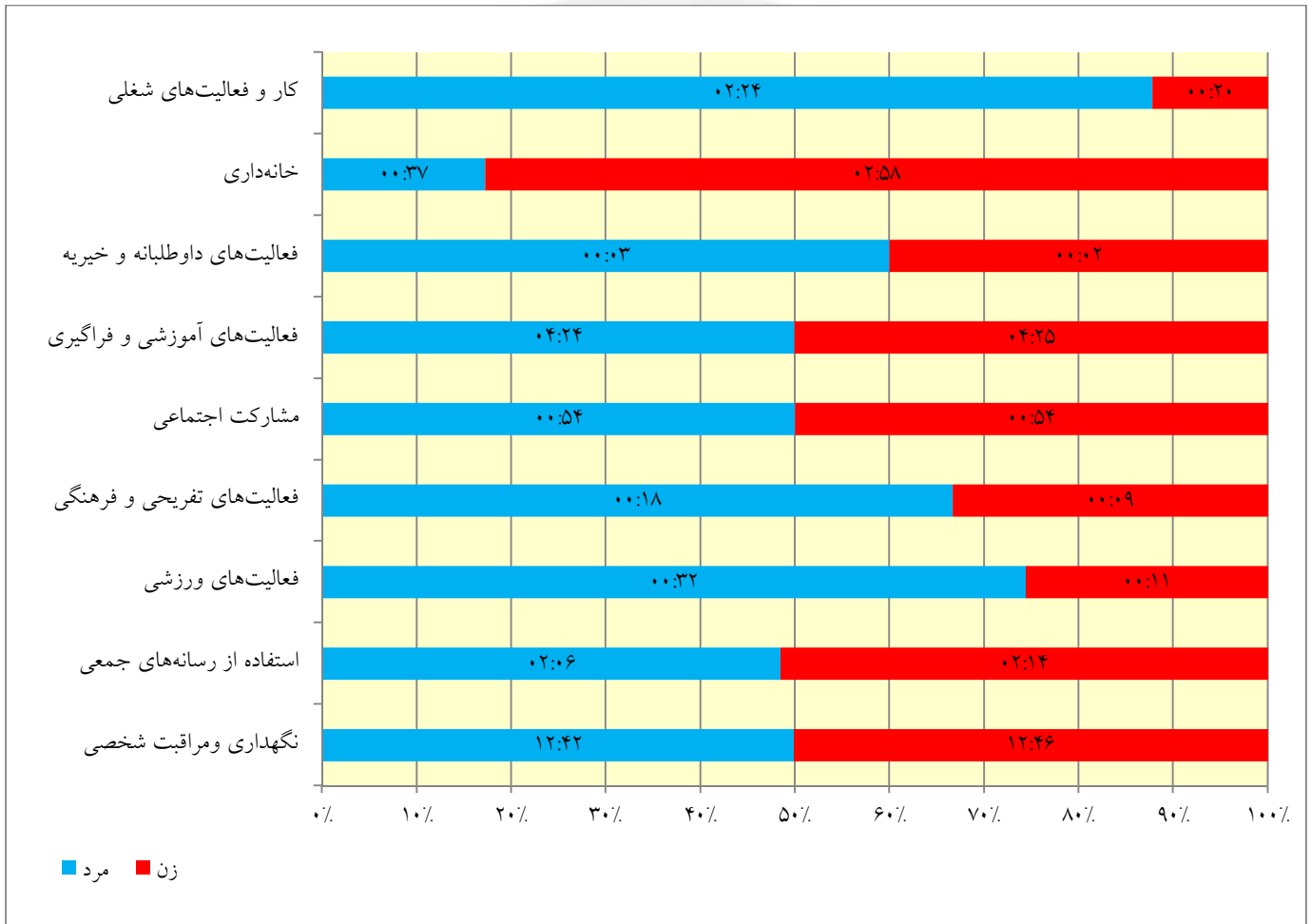
بررسی زمان اختصاص داده شده برای کار و فعالیت‌های شغلی افراد ۱۵-۲۴ ساله در یک شبانه‌روز گویای آن است که مردان در این گروه سنی به طور متوسط ۲ ساعت و ۲۴ دقیقه و زنان ۲۰ دقیقه به فعالیت‌های شغلی و کار پرداخته‌اند.

جدول ۲- متوسط زمان سپری شده توسط جوانان (۱۵-۲۴ ساله) به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

(ساعت و دقیقه)

گروه سنی ۱۵-۲۴ ساله			گروه‌های فعالیت
مرد	زن	مرد و زن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	جمع
۰۰:۲۰	۰۲:۲۴	۰۱:۱۹	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۲:۵۸	۰۰:۳۷	۰۱:۵۲	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۴:۲۵	۰۴:۲۴	۰۴:۲۴	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۰:۵۴	۰۰:۵۴	۰۰:۵۴	مشارکت اجتماعی
۰۰:۰۹	۰۰:۱۸	۰۰:۱۴	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۱	۰۰:۳۲	۰۰:۲۱	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۱۴	۰۲:۰۶	۰۲:۱۰	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۲:۴۶	۱۲:۴۲	۱۲:۴۴	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهار نشده

نمودار ۳- متوسط زمان سپری شده توسط جوانان (۲۴-۱۵ ساله) به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور برحسب وضع فعالیت اقتصادی

در بین شاغلان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۱۸ دقیقه)، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۷ ساعت و ۲۶ دقیقه و کم‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه ۲ دقیقه بوده است. برای جمعیت بیکار نیز بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۴ ساعت)، استفاده از رسانه‌های جمعی با ۳ ساعت و ۴۲ دقیقه و فعالیت‌های خانه‌داری با ۱ ساعت و ۴۸ دقیقه بیش‌ترین و فعالیت‌های داوطلبانه با ۳ دقیقه کم‌ترین زمان صرف شده را به خود اختصاص داده است.

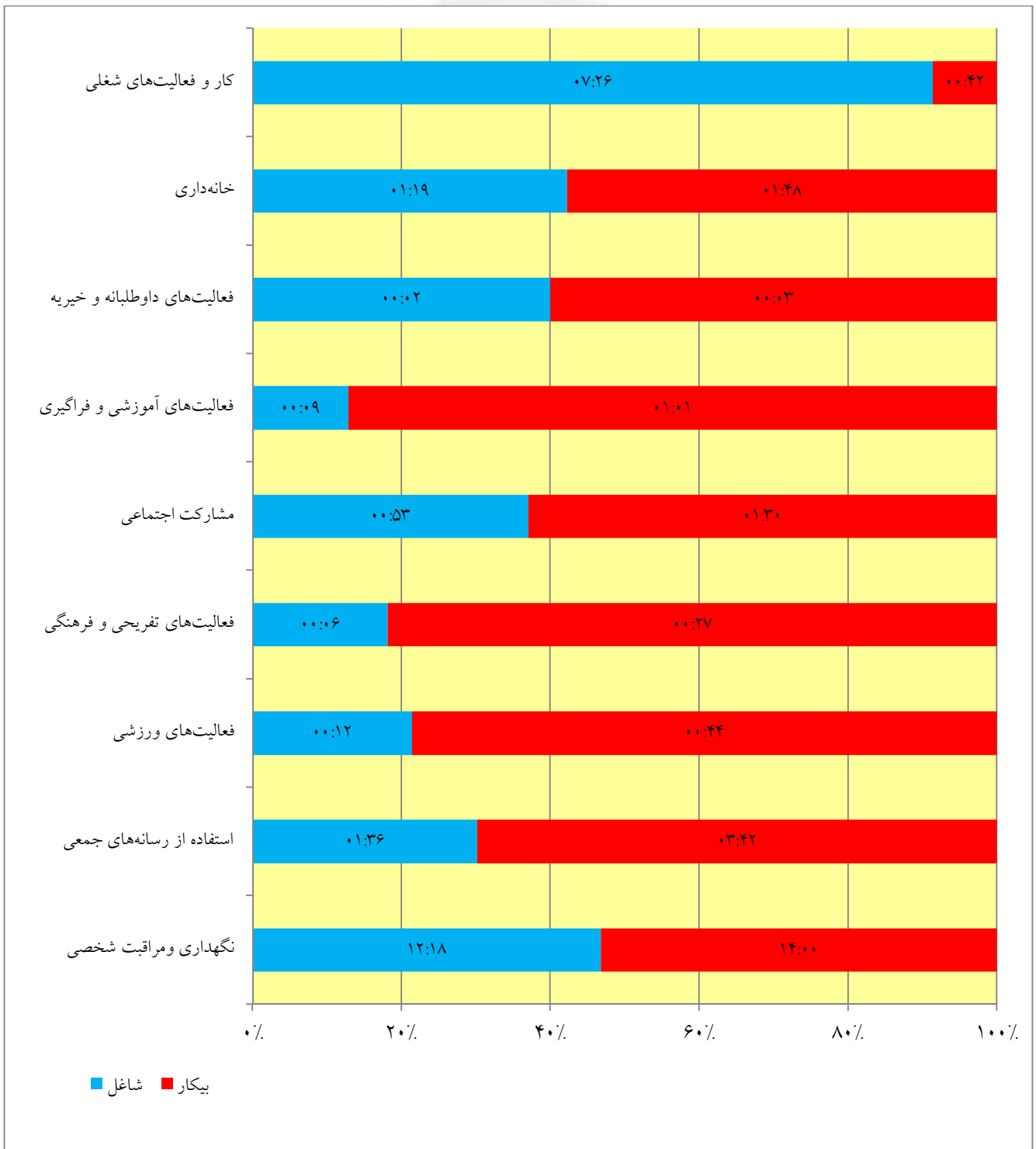
بررسی گذران وقت در بین هریک از طبقات جمعیت غیرفعال اقتصادی گویای آن است که، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی است. همچنین در بین این گروه از جمعیت بعد از فعالیت مذکور، خانه‌داران به طور متوسط بیش‌ترین زمان خود را صرف گروه فعالیت‌های خانه‌داری (۶ ساعت و ۳۷ دقیقه) کرده، محصلان صرف گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری با ۷ ساعت و ۹ دقیقه و افراد دارای درآمد بدون کار (بازنشستگان و ...) به طور متوسط بیش‌ترین اوقات خود را به فعالیت‌های استفاده از رسانه‌های جمعی با ۲ ساعت و ۵۸ دقیقه اختصاص داده‌اند.

جدول ۳- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر برحسب گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

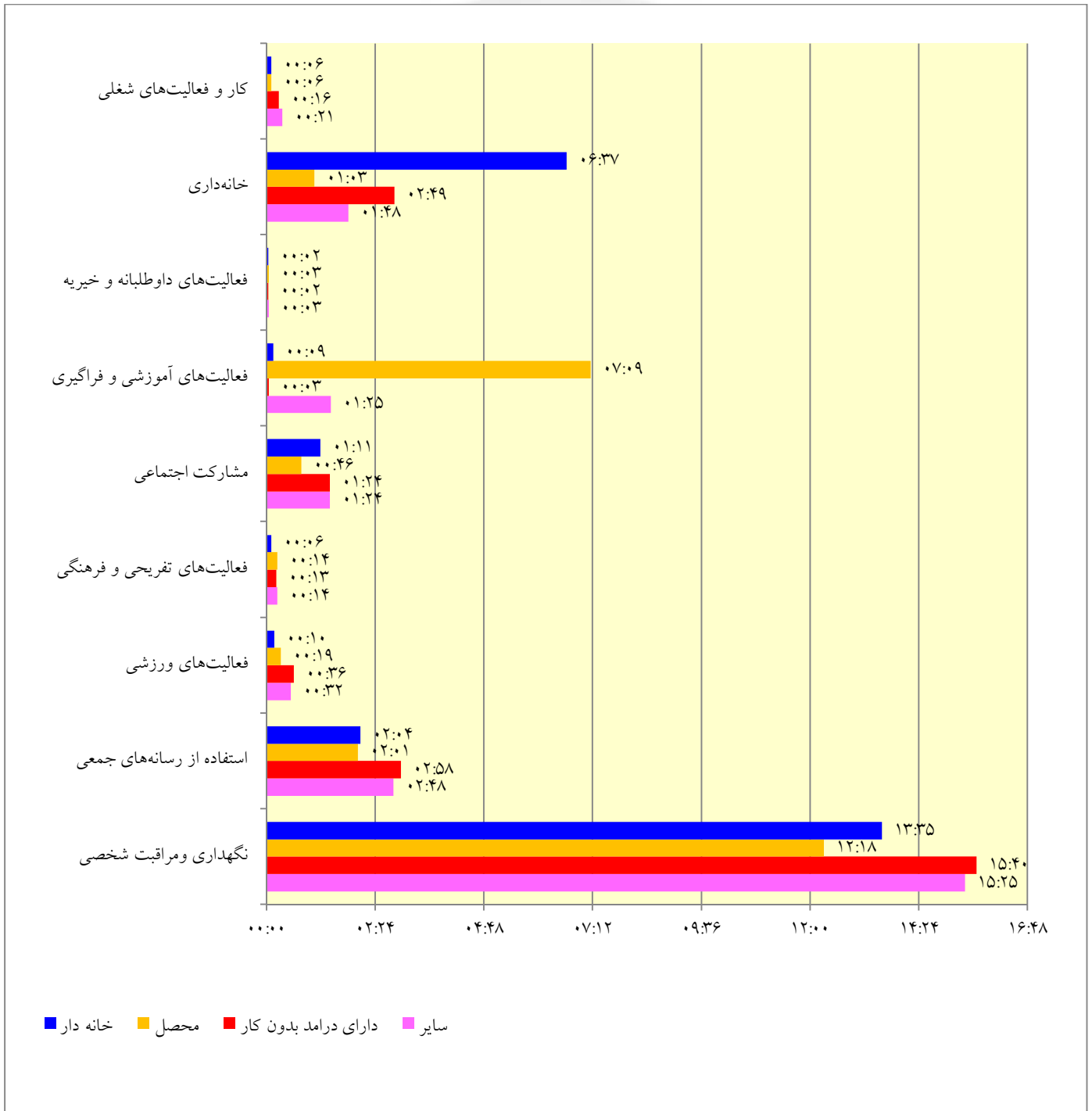
(ساعت و دقیقه)

جنس و گروه‌های فعالیت	کل	فعال از نظر اقتصادی		غیرفعال		
		شاغل	بیکار	خانه دار	محصل	دارای درآمد بدون کار
مرد وزن	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی	۰۷:۲۶	۰۷:۲۶	۰۰:۴۲	۰۰:۰۶	۰۰:۰۶	۰۰:۲۱
خانه‌داری	۰۱:۱۹	۰۱:۱۹	۰۱:۴۸	۰۶:۳۷	۰۱:۰۳	۰۱:۴۸
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۳
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری	۰۰:۰۹	۰۰:۰۹	۰۱:۰۱	۰۰:۰۹	۰۷:۰۹	۰۱:۲۵
مشارکت اجتماعی	۰۰:۵۳	۰۰:۵۳	۰۱:۳۰	۰۱:۱۱	۰۰:۴۶	۰۱:۲۴
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی	۰۰:۰۶	۰۰:۰۶	۰۰:۲۷	۰۰:۰۶	۰۰:۱۴	۰۰:۱۴
فعالیت‌های ورزشی	۰۰:۱۲	۰۰:۱۲	۰۰:۴۴	۰۰:۱۰	۰۰:۱۹	۰۰:۳۲
استفاده از رسانه‌های جمعی	۰۱:۳۶	۰۱:۳۶	۰۳:۴۲	۰۲:۰۴	۰۲:۰۱	۰۲:۴۸
نگهداری و مراقبت شخصی	۱۲:۱۸	۱۲:۱۸	۱۴:۰۰	۱۳:۳۵	۱۲:۱۸	۱۵:۲۵
اظهارنشده	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰
مرد	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی	۰۷:۴۴	۰۷:۴۴	۰۰:۵۳	۰۰:۰۰	۰۰:۰۹	۰۰:۲۷
خانه‌داری	۰۰:۵۷	۰۰:۵۷	۰۱:۳۰	۰۳:۵۴	۰۰:۳۴	۰۱:۱۹
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۰	۰۰:۰۳	۰۰:۰۴
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری	۰۰:۰۷	۰۰:۰۷	۰۰:۴۰	۰۰:۳۶	۰۷:۱۱	۰۱:۱۶
مشارکت اجتماعی	۰۰:۵۴	۰۰:۵۴	۰۱:۴۲	۰۱:۴۹	۰۰:۴۴	۰۱:۲۵
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی	۰۰:۰۶	۰۰:۰۶	۰۰:۳۲	۰۰:۰۰	۰۰:۲۱	۰۰:۱۸
فعالیت‌های ورزشی	۰۰:۱۲	۰۰:۱۲	۰۰:۵۴	۰۰:۴۰	۰۰:۳۱	۰۰:۴۲
استفاده از رسانه‌های جمعی	۰۱:۳۶	۰۱:۳۶	۰۳:۴۱	۰۳:۱۷	۰۲:۰۴	۰۲:۵۷
نگهداری و مراقبت شخصی	۱۲:۲۱	۱۲:۲۱	۱۴:۰۳	۱۳:۴۵	۱۲:۲۲	۱۵:۳۳
اظهارنشده	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰
زن	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی	۰۵:۳۶	۰۵:۳۶	۰۰:۱۹	۰۰:۰۶	۰۰:۰۶	۰۰:۰۷
خانه‌داری	۰۳:۲۱	۰۳:۲۱	۰۲:۲۸	۰۶:۳۹	۰۱:۲۷	۰۲:۴۵
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری	۰۰:۱۸	۰۰:۱۸	۰۱:۴۸	۰۰:۰۹	۰۷:۰۷	۰۱:۴۵
مشارکت اجتماعی	۰۰:۴۸	۰۰:۴۸	۰۱:۰۲	۰۱:۱۱	۰۰:۴۷	۰۱:۲۲
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی	۰۰:۱۰	۰۰:۱۰	۰۰:۱۸	۰۰:۰۶	۰۰:۰۸	۰۰:۰۶
فعالیت‌های ورزشی	۰۰:۱۰	۰۰:۱۰	۰۰:۲۴	۰۰:۰۹	۰۰:۰۹	۰۰:۱۳
استفاده از رسانه‌های جمعی	۰۱:۳۷	۰۱:۳۷	۰۳:۴۵	۰۲:۰۳	۰۱:۵۹	۰۲:۳۲
نگهداری و مراقبت شخصی	۱۱:۵۹	۱۱:۵۹	۱۳:۵۳	۱۳:۳۵	۱۲:۱۵	۱۵:۰۹
اظهارنشده	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

نمودار ۴- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب جمعیت فعال در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

نمودار ۵-متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر غیر فعال به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در نقاط شهری: پاییز ۱۳۹۳

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور برحسب وضع سواد

بررسی الگوی گذران وقت افراد باسواد ۱۵ ساله و بیش‌تر گویای آنست که متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه‌روز بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۵۸ دقیقه)، به خانه‌داری با ۳ ساعت و ۱۵ دقیقه اختصاص داشته است. این شاخص‌ها برای افراد بی‌سواد به ترتیب با ۱۵ ساعت و ۲۱ دقیقه مربوط به فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی و ۳ ساعت و ۴۲ دقیقه مربوط به خانه‌داری و کم‌ترین آن برای هر دو گروه مربوط به فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه ۲ دقیقه است.

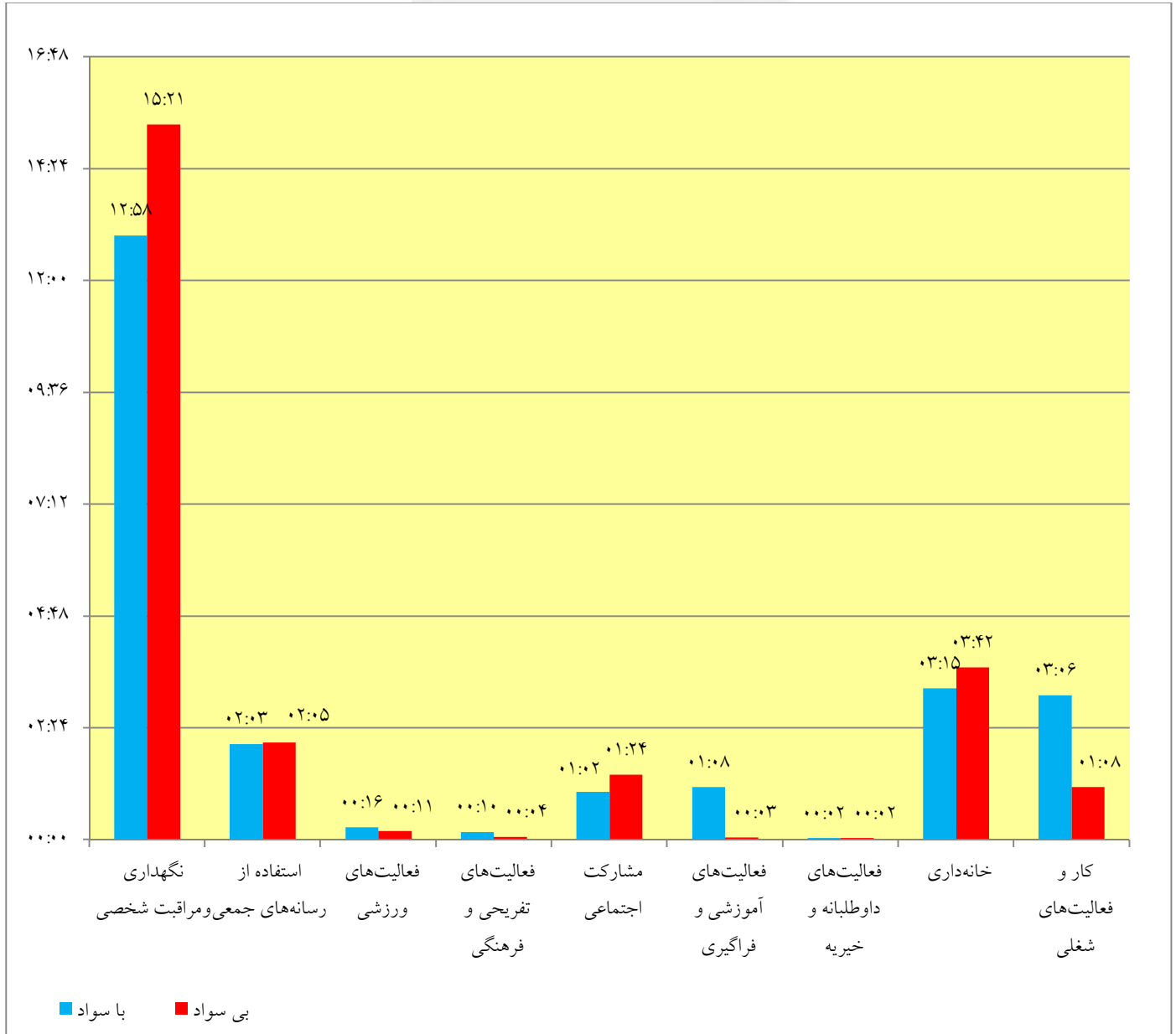
همچنین بررسی فعالیت‌های آموزشی و فراگیری افراد باسواد بر اساس سطوح تحصیلی، گویای آن است که افراد دارای تحصیلات لیسانس با صرف زمان ۲ ساعت و ۵ دقیقه و پس از آن افراد دارای فوق‌لیسانس و دکترای حرفه‌ای با صرف متوسط زمان ۱ ساعت و ۵۱ دقیقه بیش‌تر از سایرین به فعالیت‌های آموزشی و فراگیری پرداخته‌اند.

بررسی وضع سواد در گروه کار و فعالیت‌های شغلی نشان می‌دهد که افراد دارای تحصیلات دکترای تخصصی به طور متوسط با صرف زمان (۵ ساعت و ۲۶ دقیقه) بیش از سایرین و افراد بی‌سواد و افراد دارای تحصیلات سوادآموزی و غیررسمی به طور متوسط با صرف زمان ۱ ساعت و ۸ دقیقه کم‌تر از سایرین به کار و فعالیت‌های شغلی پرداخته‌اند.

جدول ۴- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر برحسب وضع سواد و سطح تحصیلات به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳ (ساعت و دقیقه)

گروه‌های فعالیت	زمان	باسواد								
		با سواد	ابتدایی	راهنمائی / متوسطه ۱	متوسطه / متوسطه ۲	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس و دکترای حرفه‌ای	دکترای تخصصی	سوادآموزی و غیررسمی
مرد و زن	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی	۰۲:۰۵	۰۳:۰۶	۰۲:۴۵	۰۳:۳۰	۰۲:۰۵	۰۳:۱۵	۰۳:۱۷	۰۴:۳۸	۰۵:۲۶	۰۱:۰۸
خانه‌داری	۰۳:۱۸	۰۳:۱۵	۰۳:۵۷	۰۳:۲۷	۰۳:۲۰	۰۲:۳۷	۰۲:۳۱	۰۱:۴۳	۰۱:۲۹	۰۴:۲۱
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۴	۰۰:۰۱	۰۰:۰۰	۰۰:۰۲
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری	۰۱:۰۲	۰۱:۰۸	۰۰:۰۵	۰۰:۲۶	۰۱:۲۸	۰۱:۴۶	۰۲:۰۵	۰۱:۵۱	۰۰:۳۵	۰۰:۰۳
مشارکت اجتماعی	۰۱:۰۴	۰۱:۰۲	۰۱:۱۰	۰۱:۰۳	۰۰:۵۷	۰۰:۵۶	۰۱:۰۱	۰۰:۵۲	۰۰:۴۵	۰۱:۲۴
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی	۰۰:۰۹	۰۰:۱۰	۰۰:۰۷	۰۰:۰۸	۰۰:۰۹	۰۰:۰۹	۰۰:۱۳	۰۰:۱۴	۰۰:۳۴	۰۰:۰۴
فعالیت‌های ورزشی	۰۰:۱۶	۰۰:۱۶	۰۰:۱۲	۰۰:۱۴	۰۰:۱۷	۰۰:۲۰	۰۰:۱۸	۰۰:۲۵	۰۰:۵۸	۰۰:۱۱
استفاده از رسانه‌های جمعی	۰۲:۰۳	۰۲:۰۳	۰۱:۵۵	۰۱:۵۸	۰۲:۰۳	۰۲:۰۹	۰۲:۱۵	۰۲:۰۱	۰۲:۰۹	۰۲:۰۵
نگهداری و مراقبت شخصی	۱۳:۱۲	۱۲:۵۸	۱۳:۴۷	۱۳:۱۱	۱۲:۴۸	۱۲:۴۷	۱۲:۱۶	۱۲:۱۶	۱۲:۰۳	۱۵:۲۱
اظهارنشده	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

نمودار ۶ - متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت و وضع سواد در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

مرکز آمار ایران

الگوی فعالیت‌های گذران وقت در روزهای تعطیل و غیرتعطیل

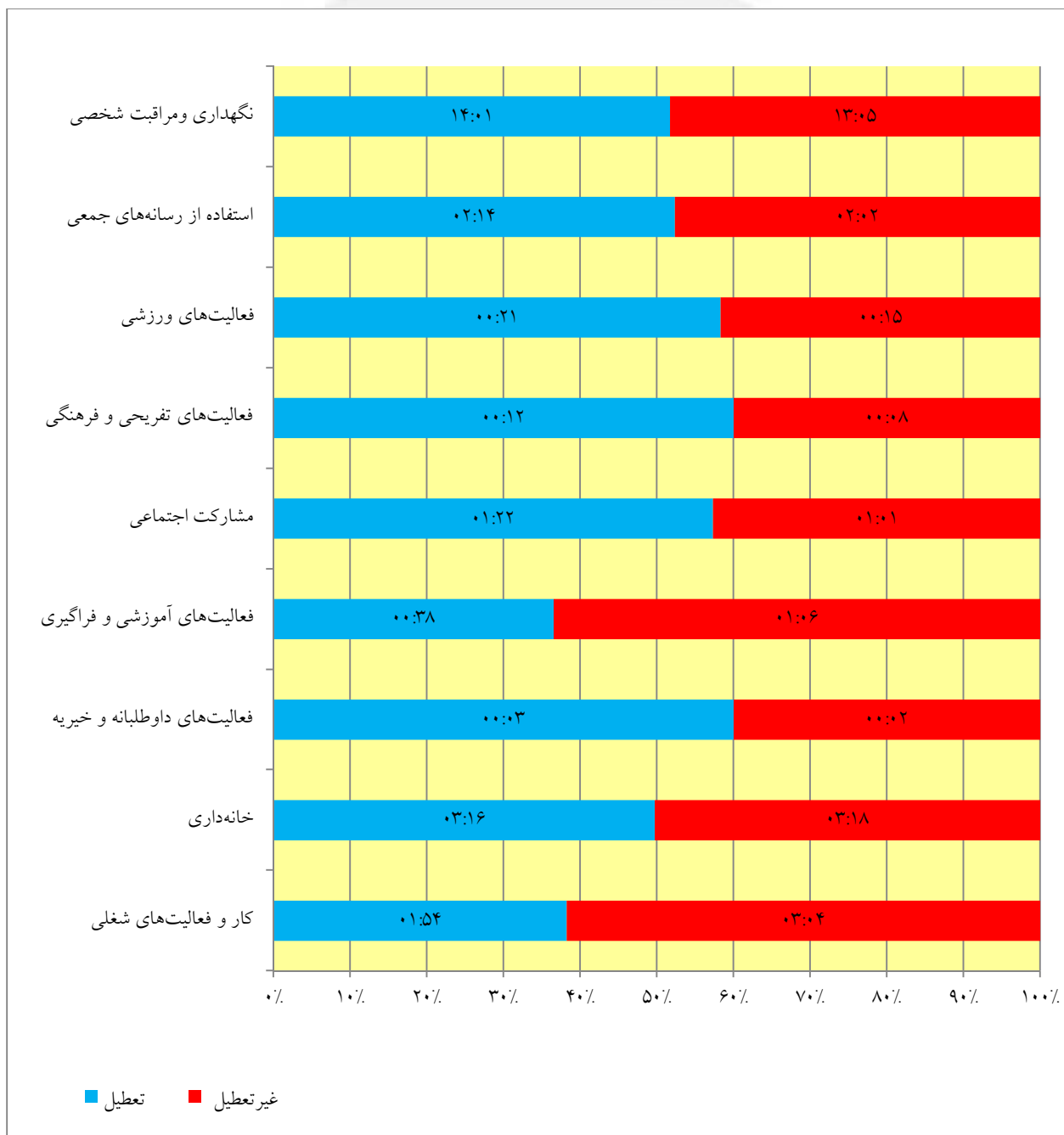
بررسی شیوهی فعالیت‌های گذران وقت افراد در روزهای تعطیل و غیرتعطیل نشان می‌دهد، افراد در روزهای غیرتعطیل در سه گروه "کار و فعالیت‌های شغلی" به طور متوسط با (۳ ساعت و ۴ دقیقه)، "فعالیت‌های آموزشی" با (۱ ساعت و ۶ دقیقه) و "خانه‌داری" با (۳ ساعت و ۱۸ دقیقه) زمان بیشتری را نسبت به روزهای تعطیل اختصاص داده‌اند و در سایر گروه‌های فعالیت، متوسط زمان صرف شده افراد در روزهای تعطیل بیش از روزهای غیرتعطیل بوده‌است که بیشترین آن مربوط به "نگهداری و مراقبت شخصی" با ۱۴ ساعت و ۱ دقیقه، "مشارکت اجتماعی" (ارتباطات اجتماعی) به طور متوسط با ۱ ساعت و ۲۲ دقیقه و "استفاده از رسانه‌های جمعی" با ۲ ساعت و ۱۴ دقیقه بوده‌است. نتایج این بررسی نشان می‌دهد، به طور متوسط بیشترین زمان صرف شده در روزهای تعطیل و غیرتعطیل، مربوط به فعالیت‌های خانه‌داری بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی بوده است.

جدول ۵- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر در یک شبانه روز به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب نوع روز تعطیل و غیرتعطیل در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

(ساعت و دقیقه)		گروه‌های فعالیت
متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز		
تعطیل	غیرتعطیل	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۳:۰۴	۰۱:۵۴	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۸	۰۳:۱۶	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۰۶	۰۰:۳۸	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۱	۰۱:۲۲	مشارکت اجتماعی
۰۰:۰۸	۰۰:۱۲	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۵	۰۰:۲۱	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۰۲	۰۲:۱۴	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۰۵	۱۴:۰۱	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهارنشده

نمودار ۷- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب نوع روز تعطیل و غیر تعطیل در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

(ساعت و دقیقه)

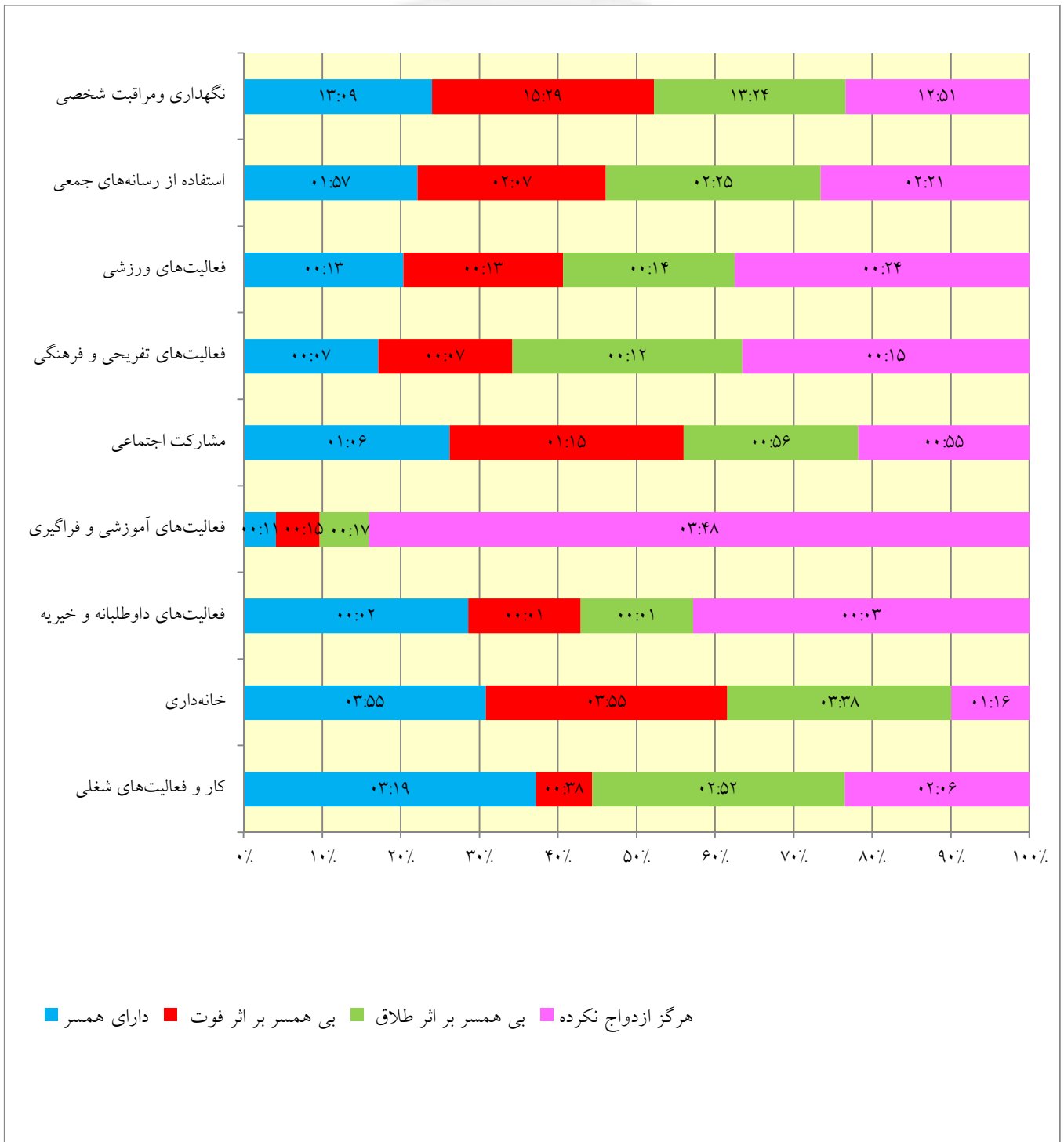
الگوی فعالیت‌های گذران وقت برحسب وضعیت زناشویی

نتایج طرح نشان می‌دهد افراد هرگز ازدواج نکرده بیش‌ترین زمان را در یک شبانه‌روز پس از فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی به فعالیت‌های گروه فراگیری و آموزشی (۳ ساعت و ۴۸ دقیقه) و استفاده از رسانه‌های جمعی (۲ ساعت و ۲۱ دقیقه) اختصاص داده‌اند درحالی‌که افراد دارای همسر بیش‌ترین زمان خود را پس از فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی صرف فعالیت‌های خانه‌داری (۳ ساعت و ۵۵ دقیقه) و کار و فعالیت‌های شغلی (۳ ساعت و ۱۹ دقیقه) نموده‌اند.

جدول ۶- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر در یک شبانه‌روز به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب وضع زناشویی در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه‌روز				گروه‌های فعالیت
هرگز ازدواج نکرده	بی‌همسر بر اثر طلاق	بی‌همسر بر اثر فوت	دارای همسر	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۲:۰۶	۰۲:۵۲	۰۰:۳۸	۰۳:۱۹	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۱:۱۶	۰۳:۳۸	۰۳:۵۵	۰۳:۵۵	خانه‌داری
۰۰:۰۳	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۳:۴۸	۰۰:۱۷	۰۰:۱۵	۰۰:۱۱	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۰:۵۵	۰۰:۵۶	۰۱:۱۵	۰۱:۰۶	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۵	۰۰:۱۲	۰۰:۰۷	۰۰:۰۷	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۲۴	۰۰:۱۴	۰۰:۱۳	۰۰:۱۳	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۲۱	۰۲:۲۵	۰۲:۰۷	۰۱:۵۷	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۲:۵۱	۱۳:۲۴	۱۵:۲۹	۱۳:۰۹	نگهداری و مراقبت شخصی
۰:۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهارنشده

نمودار ۸- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر برحسب گروه‌های فعالیت گذران وقت به تفکیک وضع زناشویی در نقاط شهری کشور: پاییز ۱۳۹۳

تغییرات الگوی فعالیت‌های گذران وقت پاییز ۱۳۹۳ نسبت به پاییز ۱۳۸۷

بررسی تغییرات الگوی فعالیت‌های گذران وقت در فصل پاییز ۱۳۹۳ نسبت به پاییز ۱۳۸۷ حاکی از آن است که متوسط زمان صرف شده در گروه‌های فعالیت گذران وقت تفاوت چندانی نداشته است و بیشترین افزایش زمان صرف شده در پاییز ۱۳۹۳ نسبت به پاییز ۱۳۸۷ مربوط به "کار و فعالیت‌های شغلی" و "نگهداری و مراقبت شخصی" به ترتیب با ۲۰ دقیقه و ۷ دقیقه می‌باشد. همچنین در پاییز ۱۳۹۳ بیشترین کاهش زمان به "فعالیت‌های آموزشی" با ۱۹ دقیقه و پس از آن "مشارکت اجتماعی" با ۹ دقیقه اختصاص داشته است.

جدول ۷- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت بر حسب فصول پاییز ۱۳۸۷ و پاییز ۱۳۹۳ در نقاط شهری کشور

(ساعت و دقیقه)

متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز		گروه‌های فعالیت
پاییز ۹۳	پاییز ۸۷	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۲:۵۵	۰۲:۳۵	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۸	۰۳:۱۷	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۰۲	۰۱:۲۱	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۴	۰۱:۱۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۰۹	۰۰:۰۸	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۶	۰۰:۱۵	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۰۳	۰۲:۰۲	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۱۲	۱۳:۰۵	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۳	اظهار نشده

نمودار ۹- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب فصول پاییز ۱۳۸۷ و ۱۳۹۳ در نقاط شهری کشور

